

Trao đổi KHKT - Hoạt động ngành

PHÒNG CHỐNG BỆNH DỊCH TẢ LỢN CHÂU PHI: THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP THỜI GIAN TỐI TẠI HÀ NỘI

Nguyễn Ngọc Sơn

Chi cục Chăn nuôi và Thú y Hà Nội

Bệnh dịch tả lợn châu Phi (DTLCP) xảy ra trên địa bàn Hà Nội, bắt đầu từ ngày 24/2/2019 tại hộ chăn nuôi lợn rừng thuộc phường Ngọc Thụy (quận Long Biên). Sau hơn 5 tháng, cả hệ thống chính trị vào cuộc với nhiều giải pháp quyết liệt, đồng bộ thực hiện mệnh lệnh của Thủ tướng Chính phủ “*chống dịch như chống giặc*” nhằm hạn chế tối đa thiệt hại do dịch bệnh gây ra. Tuy nhiên dịch bệnh quá nguy hiểm, chưa có vaccin phòng, không có thuốc điều trị nên đến nay (26/7) dịch bệnh xảy ra trên cả 24/24 quận, huyện có chăn nuôi, số hộ có lợn nhiễm bệnh và tiêu hủy 28.497 hộ (khoảng 35,3 % tổng số hộ chăn nuôi), số lượng lợn mắc bệnh và tiêu hủy 495 ngàn con (chiếm 26,5 % tổng đàn lợn toàn Thành phố). Ước tính thiệt hại lên tới hàng ngàn tỷ đồng, một thiệt hại rất lớn về kinh tế, an sinh xã hội, bên cạnh đó ảnh hưởng nhiều tới các hoạt động liên quan như biến động thị trường giá cả, sức tiêu thụ, các hoạt động liên quan đến sản xuất, kinh doanh thức ăn chăn nuôi, thuốc thú y, tâm lý người tiêu dùng, người chăn nuôi trong việc tái đàn, lựa chọn ngành nghề khi phải chuyển đổi cơ cấu vật nuôi.

Trong quá trình tổ chức triển khai phòng chống bệnh DTLCP thời gian qua tại Hà Nội, những mặt tích cực được ghi nhận đánh giá cao, đó là sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị. Có thể nói chưa bao giờ công tác phòng chống dịch bệnh trên gia súc lại được sự quan tâm đặc biệt như thời gian qua. Ngay từ cơ sở xã, phường, thị trấn, các ban chỉ đạo, tổ công tác được thành lập, các thành viên được phân công cụ thể, rõ ràng và gắn trách nhiệm của người đứng đầu thực hiện nhiệm vụ. Công tác tuyên truyền và giải pháp ứng phó với dịch được thực hiện theo phương án “5 không” (không giấu dịch; không mua bán, vận chuyển lợn bệnh; không giết mổ, tiêu thụ lợn bệnh, lợn chết; không vớt xác ra môi trường,

không sử dụng thức ăn dư thừa chưa qua xử lý nhiệt) và “4 tại chỗ” (chỉ đạo tại chỗ, nhân lực tại chỗ, vật tư tại chỗ, phương tiện tại chỗ). Về vật tư, trang thiết bị, Thành phố đã chỉ đạo quyết liệt để các quận, huyện chủ động chuẩn bị sẵn sàng ứng phó kịp thời. Nguồn kinh phí hỗ trợ cho các hộ có lợn bị tiêu hủy, giao các quận/huyện trích từ nguồn kinh phí dự phòng để đảm bảo hỗ trợ đến hộ chăn nuôi nhanh nhất. Đến nay các địa phương đã đáp ứng trên 80 % hỗ trợ đến các hộ dân, số còn lại đang tập trung giải quyết trên quan điểm nhanh, đúng, công khai minh bạch, có sự giám sát của các cấp, các ngành và người dân.

Bên cạnh kết quả đạt được trong quá trình ứng phó phòng, chống dịch bệnh, các cấp chính quyền và người dân cũng gặp không ít những khó khăn. Đó là bệnh DTLCP là bệnh truyền nhiễm rất nguy hiểm, hiện chưa có thuốc điều trị, chưa có vaccin phòng bệnh nên rất khó áp dụng các biện pháp khoanh vùng, khống chế ô dịch như một số bệnh truyền nhiễm khác (tai xanh, lở mồm long móng, cúm gia cầm ...). Mặt khác, virus DTLCP có sức đề kháng cao, có thể tồn tại lâu ở ngoài môi trường và trong các sản phẩm thịt lợn (như xúc xích, giăm bông ...) từ vài chục đến hàng ngàn ngày (ở thịt đông lạnh); có khả năng chịu được nhiệt độ cao (56°C trong 70 phút, 70°C trong 20 phút, 100°C trong 1 phút) vì vậy rất khó khăn trong việc khống chế, ngăn chặn dịch, kể cả việc cấp đông thịt dự trữ.